

UDK 005.44 (049.3)

Šefik Baraković

**MEĐUNARODNI NAUČNI SIMPOZIJ
„IDENTITET I GLOBALIZACIJA“**

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM
„IDENTITY AND GLOBALIZATION“**

Sazetak

Tekst je izvod iz obraćanja povodom naučnog simpozija s međunarodnim učešćem „Identitet i globalizacija“, koji je održan u Zenici od 18. do 20. decembra 2008. godine u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici.

Summary

This is an excerpt of a text presented at the international symposium “Identity and Globalization”, organized by the Zenica Faculty of Law, and which took place in Zenica, December 18 – 20, 2008.

Temom „Identitet i globalizacija“ zasigurno je postavljen jedan od krucijalno aktuelnih i jedan od najkompleksnijih fenomena političkog i društvenoteorijskog života današnjice. Iz tih razloga ova tema zaslužuje ozbiljnu istraživačku i naučnu pažnju, posebno ako se zna da svojim građanskim realitetom GLOBALIZACIJA ne ostavlja postrani nijedan od segmenata savremenog političkog, ekonomskog i najšireg društvenog života.

Svjetski građanski poredak **dospio je** u odsudnu fazu procesa globalizacije! Odrediti i potpunije definirati pojам, prirodu i karakter globalizacije u datim građansko-političkim i historijskim uvjetima podrazumijeva također osiguranje više mogućnosti da postojeća državno-institucionalna struktura mjerodavno pronađe za sebe osnovu primjerenog mјesta ako se hoće optimalno mjesto u savremenoj svjetskoj stratifikaciji.

Sagledavati *globalizaciju*, činiti je predmetom naučne analize, naučnog ispitivanja, *izazov je i iskušenje najvišeg ranga* iz razloga što se jednom delikatnom fenomenu bez presedana, i **životno-politički** i ekonomski, postavljaju naučne odrednice. *Relevantno osvijetliti* savremena nemilosrdna zbivanja i svjetskohistorijske tendencije, kontinuirane **procesom globalizacije**, istodobno znači stjecanje prethodnog preimrućstva da se apokaliptično – porazan utjecaj ovog procesa *neutralizira* ili postavi u određene prikladnije i zahvalnije okvire.

Ključna determinanta prethodno omogućavanih građanskih političkih odnosa izražena je u činjenici konkretno identificiranog subjekta, nosioca relevantno određenih, planiranih, donošenih i provedenih odluka. Slijedeњe tih odluka odvijalo se pravcem regulatornog uvažavanja racionalnih principa i kriterija, a određene krajnje okolnosti mogle su da opredijele ili dovedu da se u poslupcima instrumentalno posegne za mjerama čiji karakter ne suplementira racionalnost. Jasno je da racionalni građanski kriteriji, određujući primarno tok i funkcije građanskih ekonomskih, političkih i društvenih odnosa, **dospijevaju do načina stvorenog ambijenta**, koji ne samo da je *podozriv* prema tim kriterijima nego njihovo mjesto i utjecaj onemogućava time što im rekonvalira važenje, time što im pomjera takozvani primjenjivi legalitet, **do same njihove suspenzije**, tradirano određivane POJMOVIMA kriza, recesija i sl.

U prethodnim stadijima građanskog privrednog, društvenog i političkog razvoja znači stvarni je ambijent mogao da ispostavlja stanja neprijemčiva, nenaklonjena za poredak željenog intenziteta racionalno strukturiranih interesa.

U savremenom građanskom legitimitetu, njegovi **intenzivirani stupnjevi** razvijane tendencije doveli su do nivoa priskrbljenja moći,

odnosno premještanja u isključivu funkciju sebe same održanja.

Tim pravcem zadobijena samostalnost moći, preinačena, dakle, u funkciju jednog održanja, postavlja se, snagom zadobijene važnosti i nametanja, **u neprikosnoveni objektivitet**.

U ovom pozicioniranju moć se legitimira i postaje faktorom ekskluzivne integracije, diktiranja i posredovanja građanske klime političkih, historijskih i društvenih odnosa.

Temeljem obuhvatnog podređivanja globalizacija, kao *modus vivendi* građanskog poretka, posredovana je i uzdignuto dinamizira sfere brojnih ograničenja, građanskih faktičkih struktura, ideoloških konstitucija i teorijskih konstrukcija. Njen praktični napredak stvara sebi prostor, praćen je, odnosno nužno proizvodi interesna suprotstavljanja, pogotovo produbljivanje razdiobe onog javno deklariranog – poželjno utvrđenog, a u kontekstu jačanja, dobijanja na snazi onog latentno građanski djelujućeg, kojemu upravo fiksirano deklarirane forme hoće, trebaju, mogu ili teže instrumentalno služiti u podređivanju i usmjeravanju.

Ovim putem i sredstvima *globalizacija* potiče **imaginativnu racionalnost**, zadobijajući obilježja i svojstva tutora, a koji unutar ovako priređenih uvjeta praktično nameće ili prinuđuje da dominirajući principi grade ambijent, da se neumitno, **besprijeckorno** prosljeđuju i nametnute funkcije podržavaju.

Globalizacija je povrh svega sveobuhvatan i centripetalan fenomen, koji svojom građanski legitimiranom nadređenošću *strukturira mjesto državno-nacionalnoj institucionalizaciji* u građanskom svjetskohistorijskom okviru i razvoju političkih, ekonomskih i općedruštvenih odnosa.

Odgovorno iznosimo da pojedine epohe historijskog razvoja postavljaju ne samo *zadatke* **koje treba i koji se mogu odgovarajuće rješavati** nego *određuju i mjesta* ovog rješavanja, iz čijeg okvira se razvija i ispostavlja mogućnost da se meritorno raspravlja, dolazi ili dopire do odgovora na prispjela svjetskohistorijska pitanja, proturječja i probleme.